

Piotr Ziemski

Roczne seminaria Zakładu Historii Filozofii Polskiej Instytutu Filozofii UW

Rocznik Historii Filozofii Polskiej 23, 414-416

2009/2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Roczne seminaria
Zakładu Historii Filozofii Polskiej
Instytutu Filozofii UW**

Zakład Historii Filozofii Polskiej Instytutu Filozofii UW, pod kierownictwem prof. UW Stanisława Pieroga, prowadzi comiesięczne seminaria przeznaczone nie tylko dla magistrantów i doktorantów zainteresowanych badaniem dziejów polskiej myśli filozoficznej, lecz także zaprasza do udziału pracowników naukowych reprezentujących zarówno Uniwersytet Warszawski, jak i inne ośrodki akademickie. Spotkania te mogą poszczycić się już ponad piętnastoletnią tradycją. Pierwsze seminarium z udziałem pracowników zamiejscowych zatytułowane było *Drogi współczesnej filozofii polskiej. Śladami wielkich sporów* i odbyło się w roku akademickim 1994/1995. Od tego czasu corocznie prowadzone były w Zakładzie Historii Filozofii Polskiej seminaria monograficzne lub otwarte seminaria doktoranckie, w których regularnymi uczestnikami był pracownicy naukowcy z uniwersytetów w Krakowie, Lublinie, Olsztynie, Poznaniu, Szczecinie, Zielonej Górze oraz pracownicy uczelni warszawskich.

Seminaria początkowo prowadzone były głównie z myślą o młodych badaczach (asystentach i doktorantach). Były miejscem prezentacji wyników badań, prowadzących do przygotowania prac doktorskich lub referowania rozpraw niedawno obronionych. Od roku 2007 skład uczestników oraz charakter comiesięcznych posiedzeń zaczął ulegać zmianie. Już w trakcie dyskusji kularowych, towarzyszących Pierwszemu Seminarium Historyków Filozofii Polskiej we wrześniu 2006 roku, pojawiła się propozycja uruchomienia comiesięcznych spotkań naukowych mających na celu nie tylko kształcenie magistrantów i doktorantów, lecz także dalszy rozwój i wymianę myśli między pracownikami po doktoracie. Spotkania te miały być poświęcone nie tyle rozprawom przygotowywanym na kolejny stopień naukowy, ile przekrojowym zagadnieniom monograficznym. Miały służyć poszerzeniu perspektywy badawczej. Propozycja

rozszerzenia formuły seminariów warszawskich, przekształcenia ich w międzyuczelniane spotkania dla pracowników naukowych po doktoracie wydała się naturalna. Od roku 2007 liczba osób po doktoracie stanowi coraz większy odsetek, a często większość uczestników omawianych seminariów. Również tematyka spotkań dostosowana jest do potrzeb pracowników naukowych.

Tematem dwóch cykli seminaryjnych, realizowanych w latach akademickich 2007/2008 i 2008/2009, była *Historia filozofii polskiej. Jej cele i metody*. Seminarium to służyło poznaniu i doskonaleniu warsztatu naukowego historyka filozofii polskiej. W pracach seminaryjnych poświęcono uwagę m. in. celom i metodom klasycznej (ukształtowanej w XIX wieku) historii filozofii tzw. powszechnej, różnym jej odmianom, a także związkom, jakie łączą ją z dyscyplinami pokrewnymi (historią kultury, historią nauki, historią literatury, historią idei). Poddano analizie opracowania i syntezy dziejów polskiej myśli filozoficznej, a także prace teoretyczne poświęcone metodzie historii filozofii. Prace tego seminarium zainspirowały część artykułów, które ukazały się w poprzednim tomie „Rocznika Historii Filozofii Polskiej”.

W roku akademickim 2009/2010 seminarium było poświęcone tematowi *Stanisław Brzozowski i polska filozofia XX wieku*. Głównym celem prac i dyskusji seminaryjnych było poszukiwanie odpowiedzi na pytanie o miejsce filozofii Brzozowskiego w polskiej myśli filozoficznej XX wieku. Prace seminarium prowadzone były w dwóch kierunkach: rekonstrukcji filozofii Brzozowskiego w kontekście epoki, w której powstała, oraz analizy późniejszej recepcji jego myśli. Zbliżająca się setna rocznica śmierci Stanisława Brzozowskiego pozwala spojrzeć z dostatecznie oddalonej perspektywy zarówno na jego filozofię, jak i na liczne funkcje oraz znaczenia, jakie nadawano jej na przestrzeni minionego wieku.

W nadchodzącym roku akademickim (2010/2011) seminarium będzie poświęcone polskiej „filozofii czynu”. Zgodnie z deklaracją prowadzącego seminarium, prof. UW Stanisława Pieroga, celem

seminarium będzie wprowadzenie w problematykę tego nurtu polskiej myśli filozoficznej, którego cechami charakterystycznymi są: aktywistyczna filozofia człowieka i filozofia dziejów oraz nienaturalistyczna najczęściej filozofia kultury i obiektywistyczna teoria wartości. Uczestnicy spotkań będą mieli okazję prześledzenia źródeł „filozofii czynu” w romantycznej reakcji na oświeceniowy „naturalizm” (w pracach Mochnackiego, Cieszkowskiego, Kamińskiego) oraz w różnych wersjach pozytywistycznej ideologii „pracy organicznej”. Następnie poddadzą analizie oryginalne ekspresje tej filozofii w polskiej myśli XX wieku (m. in. „filozofia pracy” Stanisława Brzozowskiego, indeterministyczna filozofia Jana Łukasiewicza, „filozofia czynu” i prakseologia Tadeusza Kotarbińskiego). Omawiane będą również różne koncepcje aktywistycznej filozofii kultury i filozoficznej antropologii (Floriana Znanińskiego, Leszka Kołakowskiego, Józefa Tischnera).

Piotr Ziemiński

Informacje na temat seminarium *Polska „filozofia czynu”* znajdują się na stronie internetowej: **www.filozofiapolska.pl/czyn**